

Endelig rapport over § 71-tilsynets anmeldte tilsynsbesøg på alderdomshjemmet i Tasiilaq (Tilsynsbesøg 1)

1. Indledning

Tirsdag den 5. september 2023 aflagde § 71-tilsynet et anmeldt tilsynsbesøg på alderdomshjemmet i Tasiilaq.

Fra § 71-tilsynet deltog næstformand for tilsynet Camilla Fabricius (S), Theresa Berg Andersen (SF), Alexander Ryle (LA), Stinus Lindgren (RV) og Aaja Chemnitz (IA).

Derudover deltog udvalgschef Lis Grønnegård Rasmussen, udvalgssekretær Charlotte Avnsted-Vilman, udvalgsassistent Gitte Ravn Jensen og en tolk.

Tilsynet havde et indledende møde med personalet på alderdomshjemmet, hvor personalet og ledelsen fortalte om dagligdagen på stedet og om de ældre beboere på alderdomshjemmet.

Fra alderdomshjemmet deltog sundhedshjælper Eva Q. Kristiansen, sundhedsassistent Dina Heilmann og plejehjemsleder Gitte K. Maratse.

På tidspunktet for tilsynets besøg var der 10 beboere i alt med demens. 3 af disse er stærkt udadreagerende, hvilket skaber nogle udfordringer for de resterende beboere. Personalet oplyste endvidere, at der på tidspunktet for besøget befandt sig 3 ældre borgere på byens sygehus, da der ikke var plads til dem på alderdomshjemmet.

Alle beboerne havde samtykket til at flytte ind på alderdomshjemmet, men det er muligt at flytte en borger uden samtykke.

2. Tilsynet udtaler

Tilsynet finder det bekymrende, at alderdomshjemmet i Tasiilaq ikke har de nødvendige fysiske rammer til at understøtte beboernes individuelle behov, herunder særligt gruppen af demente beboere. Det er helt afgørende for den generelle trivsel, at det sikres, at man kan imødekomme de helt basale behov for trykthed blandt beboerne på stedet.

Tilsynet finder det også bekymrende, at der på tidspunktet for tilsynsbesøget var flere ældre borgere, der var indlagt på byens sygehus grundet pladsmangel på alderdomshjemmet.

26. februar 2024

§ 71-tilsynet

Charlotte Avnsted-Vilman
Udvalgssekretær
charlotte.avnsted-vilman@ft.dk
Tlf. 33373648

Folketinget

Christiansborg
1240 København K
3337 5500
ft@ft.dk
www.ft.dk

Tilsynet finder det endvidere bekymrende, at der ikke er tilstrækkelig faglighed tilstede til at håndtere beboere med svær demens. Derudover finder tilsynet det bekymrende, at det blev oplyst, at der er lang ventetid på at få beboerne udredt.

Tilsynet finder det særdeles positivt, at personalet på alderdomshjemmet formår at give de ældre beboere en god og rolig hverdag under de stærkt begrænsede fysiske forhold. Det var tydeligt at mærke, at beboerne var glade for personalet.

Tilsynet finder det også særdeles positivt, at der er fokus på de ældres seksualitet, og at dette italesættes af personalet på alderdomshjemmet.

3. Kort om alderdomshjemmet i Tasiilaq

Alderdomshjemmet i Tasiilaq har 18 beboere, hvoraf 10 af beboerne er demente. Der er ca. 20 ansatte på plejehjemmet. Personalet består af en leder og en souschef, sundhedsassistent, sundhedsmedhjælper, kantineassistent, barneplejerske, rengøringsassistenter, pedel samt andet ufaglært personale.

Alderdomshjemmet ligger centralt i Tasiilaq i en ældre bygning fra 1961 og en tilbygning fra 2001.

4. Tilsynets rundgang

Efter det indledende møde delte tilsynet sig i to hold, som kunne gå rundt og tale med beboerne og se de fysiske rammer. Alderdomshjemmet er af ældre dato, men overalt var der pænt og rent.

Der var indrettet hyggelige fællesarealer og en fælles stue, hvor mange af beboerne havde taget ophold. Tilsynets medlemmer talte med flere af beboerne. Stemningen var god, og det følte meget hjemligt og rart at være der.

Personalet fortalte, at musik fylder rigtig meget på alderdomshjemmet, og der spilles en del på klaveret.

Personalet gør meget for at hjælpe de ældre. Personalet prioriterer gåture, hvis de ældre har lyst til det. En gang om ugen afholdes der banko, ligesom alderdomshjemmet samarbejder med ungekollektivet i byen, der laver forskellige aktiviteter med de ældre. F.eks. arrangeres der hundeslædeture om vinteren og sejlture.

Tilsynet blev vist rundt på flere af værelserne. Værelserne var meget sparsomt indrettet, og de fleste af møblerne tilhørte

alderdomshjemmet. Dog var det muligt at hænge egne billeder op m.v. på værelserne, hvilket flere af beboerne havde gjort. Der hang også billeder af beboerne, så man kunne se, hvem der bor hvor.

Beboerne har ikke eget bad og toilet. Badeværelserne var lyse og store.

Personalet viste tilsynet nogle ekstra små værelser, der står tomme. Værelserne tages i brug i forbindelse med Piteraqa, som er en særlig voldsom storm, som kun finder sted i Tasiilaq, og ved stærk kulde, hvor nogle ældre søger ly.

Tilsynet så et lokale, hvor medicinen er låst forsvarligt inde. Derudover var der et pengeskab, som beboerne kan benytte til penge og andre værdifulde genstande. Personalet hjælper beboerne med deres pengesager og andre praktiske ting i forhold til lægebesøg og indkøb.

Tilsynet talte med flere af beboerne, som viste deres værelser frem. Generelt var meldingen, at alderdomshjemmet er et dejligt sted at være. Personalet er søde og meget omsorgsfulde over for beboerne, hvilket også kunne mærkes.

Dog var der et ønske om hos beboerne og personalet, at der kommer et større politisk fokus på ældreområdet i Grønland.

Flere af beboerne fortalte, at de ønsker, at der kommer flere aktiviteter på stedet. Nogle gange har man bare brug for at tale med nogen, da det kan være svært at få tiden til at gå. Særligt hvis man ikke er dement. Personalet er helt forståeligt presset på tiden, men de kunne blive bedre til at inddrage beboerne og høre, hvordan de har det, og om de mangler noget.

De to gange med værelser var delt op i rygere/ikke rygere-værelser, da beboerne gerne må ryge på værelserne. På ”rygergangen” var der opsat apparater, som renses luften, hvilket gjorde, at man ikke bemærkede røglugten.

5. Øvrigt

Personalet fortalte, at de venter på at få bygget et nyt plejehjem i Tasiilaq.

Generelt er det personalets vurdering, at de fysiske rammer sætter en begrænsning for den hjælp og støtte, som er nødvendig. F.eks. mangler der plads og bedre faciliteter til at kunne understøtte beboere med svær demens. I den forbindelse fortalte personalet også, at de ansatte modtager undervisning i Nuuk, så de kan blive

bedre i arbejdet med de demente beboere. Det gælder særligt i forhold til anvendelse af magt.

Når der er anvendt magt udfylder personalet en række skemaer, som videresendes til demenskoordinatorerne og fagchefen. Forud for besøget oplyste alderdomshjemmet, at de anvender magt over for de demente beboere. Der anvendes magt i hygiejnesituationer, bælte til kørestol og døraflåsning i de tilfælde, hvor der er storm.

Som forholdene er nu, er det ikke muligt at skærme patienterne i forhold til forskellige behov og udfordringer. Personalet fortalte endvidere, at de i nogle tilfælde har måttet have politiets bistand, når nogle af de demente beboere er meget udadreagende. Samtidig fortalte personalet, at alderdomshjemmet har et godt forhold til beboerne i byen, og at de få beboere som går fra alderdomshjemmet, ofte bliver fulgt hjem af byens beboere.

Personalet fortalte også, at de har et godt samarbejde med sygehuset i byen. Det gælder særligt i forhold til de patienter, der opholder sig på sygehuset, mens de venter på at få tildelt en plads på alderdomshjemmet.

Personalet fortalte endvidere, at de har fokus på de ældre beboeres seksualitet. De gør, hvad de kan for at sikre den enkelte ældres ret til privatliv. Og der er den fornødne respekt fra personalets side.

I forhold til inddragelse af de pårørende så fortalte personalet, at de har fokus på det, men at de pårørende ofte ikke er særligt deltagende. Der er også demente, som nogle gange får det værre, når de ser de pårørende. Men det er muligt for de pårørende at opholde sig på stedet når som helst. Hvis der kommer pårørende på besøg fra en anden bygd langt væk, så er det muligt for dem at overnatte på alderdomshjemmet.

Der er en husorden på alderdomshjemmet, som findes i en gul mappe på stedet. I forbindelse med indflytning modtager beboerne en pjece, der beskriver hvilke husregler, der gælder det pågældende sted. Beboerne informeres også om deres rettigheder i forbindelse med indflytningen.

Alderdomshjemmet har ikke en politik for personalets sprogbrug over for beboerne.

Endelig oplyste personalet, at de ikke har problemer med at rekruttere personale.